

دز سعادت ده باب عالی جو از نده
دانش و مخصوصه

محل اداره :

مکتبۃ الفتن و حصہ ۱۳۲۶

خطار :

سلکنگه موافق آثار جدید ممنونیه
دریج ایندیه بن آثار اعاده او لازم
قیوں او ایشور

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سایبانه در باخاشه کرک سیاسی رکن اجتماعی و مدنی احوال و شوره اسلامیه و به بحث ایده و لفظه ده بشر نشر ایشوره.

در سعادت ده نسخه سی ۵۰ پاره در

صاحب و مؤسسی :

ابوالعلا زین العابدین - خ. اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۱۳۲۴

آبونه بدلي

سنده لکی التي آبلنى

مالک عثمانیه ایچون ۸۰ ۴ غروش

روسیه « ۶۹۵ ۳۶۵ روبله

ساعر مالک اجنبیه « ۱۷ ۹ فرانق

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیر سه سنوی

۲۰ غروش فضلہ آلنیر

در دنجی جلد

۱۷ جمادی الاول ۱۳۲۸ بچشمبه ۱۳ مایس ۱۳۲۶

عدد : ۹۰

القهار» صیحہ قاهر انہ سیلہ بتون اکوان لرزدنا کدر، او یوم هائلده کرم خداوند جلیلدن بشقہ برمجا و بنakah یوق [۱].

۴— [ای جلالی صفاتی و احکام ربویتی ایله جمیع افراد عالمیندن اتم ظهور ایله تیز ایدن بتون اشیا ذاتندہ وجود نده ابتداء و بناءً سکا محتاج بولنان ذات اقدس! معبد بالحق سن سین، سندن بشقہ سی عبادت و عبودیت اولنگھ قطعاً لائق دکلدر، ای ذات اقدس کبریا! بتون امواج حادثات منبع لایغنای قدرتکدن خروش ایدیور، بر جوی روان کبی ینه دریای محیط الوهیته منتهی اولیور. بتون مو- جودات نام بلندکی تقدیس ایله فریاد ایدیور] انحق سکا عبادت و عبودیت ایدر [تذلل و خضوع ایله سکا توجه ایدر، عرض کمال عبودیت ایلر ز] و [کافہ امور ده] انحق سندن عنون و مدد دیلہ رز [بتون شتو نده بارکاہ عنایتکدن استمداد ایدر]. او زرمنه واجب اولان اموری یسر و سهولت ایله ادا ایده بیلمکلکمکز ایچون بزره قدرت افاضه و احسان ایتمکی نیاز ایلر ز].

۵— [علی الخصوص اعظم و اهم اعانت الهیک اولان شو لطف و کرمکی استدعا ایدر] که [بزی طوغری یوله، ۶— کندولرینه انعام ایتدکلریکاک یولنه هدایت ایت] [نعمت دیدکانکاک سالک اولدقلری صراط مستقیمه لطفکله بزی ارشادیت]؛ ۷— [اونعمت دیدکان] که انلر نه غضبہ دوچار اولمش و نه یوللارینی صاپتاشلر در [یامستعان! لطف ایت بزه، او انعام ایتدیکک سعدانک مسلکنے ارشاد ایت. وهم وخیالنے متابعت ایله صراط الاهین تبعاعد ایتمش کمکشتنکاندن و حق انکار و داعی الى الحق معانده واستکبار ایتملیله غضب الهی و وحیات دنیاده ذل و هوانه دوچار اولمش بدختاندن ایتمه. نفلرندن و خالق الانفس لرندن کریزان بولنان او سرسریلردن ایله که انلر دنیا و آخرتده خائب و خاسدرلر. ای کریم جهان آفرین! بزی او زمرة اهل عرفاندن ایت که انلر سنک وار لفکی بیوکلککی طانیه رق داریند عزیز و سعید اولوو لر].

آمین

دعائی مسنجاب ایت یا ارحم الراحمین.

برکت زاده اسماعیل حق

تاریخ اسلامیت

نام مستعار بدرو «دوزی» نکت رئیسیه میر حم رمالمه
قارشی ریه
— ۱۷ —

بوندن صوکرا بوفصلده دها بش صحیفہ مالک، بیسانات وارد رکه بو میاندہ بروچوق اعتراف حقیقتلر بولیور. خلاصہ سی بروجہ آتیدر: «عربلرک دینی بوقدر چوروک تملک اوزرینه مؤسس اولنجه باشقہ بردینه نفللری قولایفله مکن اولوردی ظن اولنماسو. چونکه اولا: عربلرک کتلہ عظیمه سی دیکر بردینه مالک اولق احتیاجی حس ایتمش دکلدری،

بتون اشیا او زرینه فیضان ایدن آثار تربیة الهیه نامتناهی در. بوفیض اقدس ایله در که بتون عوالم، بتون موجودات زینت آرای ظهور اولور، بونکله نشو و کال بولور. کائنات آنک قدرتیله قائم، هر شی آنک فیضیله دائمدر. اوصانع از لینک نفحات قدسیہ سی ساحة تکوینی صنوف مخلوقات ایله املا و تزیین ایتمش. بتون اشیا وجود الهیسنه نشان، بونجہ تحولات شئون ایچنده قدرت ربانیه سی برصمات مجلایه العطاف ایتمش کبی نمایاندر. آفاق و انسدن نزهیه احاله نکاه ایدلش برهان ربویت تجسم ایدر. نور ایله باصره، «و ایله سامعه، ذکورت ایله ایوثت کبی بیکلار جه کیفیات ارہ سندہ کی مناسبت و مطابقتلر کوش هوش اهل عرفانه نهر سویلیور. زیر خاکه تودیع اولنسان حب و نواتک کیفیت انلاق و نمائندہ کی سر خلقت قدرة الاهین بشقہ نه ایله تفسیر اولنہ بیلور. بونفع قدسی، بوفیض دمامد بر آن منقطع اولسہ بتون عوالم، بتون موجودات محو و نابود اولور، شو مظاہر و تعیناتدن هیچ بری قلاماز. صنوف عوالم واشیا قوانین مخصوصه یه تابع اولوب هر قانون دیکرینک قوتی ابطال ایمک ایجاب ایدر ایکن جملہ سی هم آهنک اوله رق برگایه یه خدمت ایله عوالم کونیه ده شو ترتیب بدیع، شو نظام مقابل بذیرای وجود اولیور، هر شی منتظم بوسید تعمیب ایدر که نشو و نما بولیور. بوتربی و نظام شهادت ایدیور که او قوانین حد ذاتنده مسنتقل دکل، بلکه بتون اکوان موجودات او زرندہ تصرف ایدن بر قوه عالیه وحدتک. ظاهر مختلفه سیدرلر. بر حکیم مدبر یوق ایسه بو ترتیب و نظام ندر، بر حکیم ذی قدرت وار ایسه آنک افعالی حکمتدن نصل خالی اولور.]

۲— رحم رحیم در. [مراجم ربانیه سی بی حد و پایان و ظاهر و باطن نم و عواطف الهی سی مبذول و رایکاندر. نظام عوالمده وین الاشیا موجود اولان نسبت و مطابقتلرده نیجہ آثار مراجم و عنایات، نیجہ، اسرار انکیز جاوہ و حکمتلر وار. هر شیه ما خلق لہی ایچون یسر و سهولت احسان بیورلش، منافعی جلب و مضاری نی دفع ایدیور. دست و پامز اولیه ایدی، ارادا تمزی افساده مهیا بونرده حرکات مختلفه بولنسه یدی حائز نه اولوردی. ابر و باد، ماد و خورشید، آب و خاک جملہ سی بزه مسیخر، هر بری آیری آیری مصالح مزدہ استخدام ایدیور. خوان نعمت الهی جملہ یه کشاده، شبان و روزان بتون مخلوقات تجدید حوانج ولداند زندکانی ایدیورلر. نشیءه بقاده اهل توحید و ایمان بالخلاصه نائل التفات الهی اولورلر].

۳— مالک [و ملک] روز جزادر. [او یوم مکافات و عقابه ظاهر آ و باطنًا مالک و متصرف ذات اجل اعلاذر. او کون هر تملک و تصرف اکا رجوع ایدر، او کون هیچ بر فرد ولو که ظاهرده اولسون هیچ بر شیه مالکیتده ذات صمدانیسنه مشارک دکلدر. او کون بتون حکم و سلطنت ذات الوهیته رجوع ایدر. نوع بشرک بونخاک ساغلده سرمایہ مباھاتی اولان سلطنت فانیه او کون بر خیال ماضیدن عبارتدر. او کون هر فرد بیش عرش جلال صمدانیدہ دم بستہ خضوع و خشیدر. ساحة جبروتدن او کون ولو له انداز مهابت اولان «لمن الملک الیوم لله الواحد

آیت اخر ادده او نزک هر زمان «انا و جدنا آباء ناعلی امة و اناعلی آیت اخر ادده او نزک هر زمان «انا و جدنا آباء ناعلی امة و اناعلی آثارهم مهتدون» دیگر که اولدقلری حکایه بیورلمشدر [۲] کذلک حضرت ابراهیم علیه السلام «ماهنه التماشیل الی اتم لها عا کفون» دیبه خطاب ایدیکی عبده او نان بالمقابله «و جدنا آباء نا لها عابدين» دیگر شدروی.

محاکمه فکریه دن محروم ، احوال عالمدن بی خبر بولنان جهلای ناس بو تقلید آبا یوزندن دنیا و آخرت سعادتی ضائع ایدیورلو ، انسان هر خصوصده کوزلرینی آچه رق چهره دلارای حقیقتی کورمه کجالشمالی و مقتضای قطعیسیله عامل اولالی ، تهلکه دن سالم او لیان یولاری نه قدر قدیم اولورسه او . ون همان بر اقالیدر . تأمین ترقیات ایچون هر هلتک سلامتی بو کا وابسته در .

فصل که مشرکارک سالف الذ کر «و جدنا آباء نا» سوزلرینی تزییف مقامنده جناب باری رسول اکرم نه «اولو جنتکم باهدی ما و جدم عایه آباء کم» کلام حکمت انتظامیله مقابله ایتمسی امر بیورمشدر . یعنی آبا واجدادکزی سالک بولدیغکنر مسلک ضلالدن سزی قور تاراجق اک بیویک هدایتی اظهاره قارشی ده بولیمه حرکت ایده جکسکنر ؟ ..

سبب ثانی ده : شدت جهالت و شیاطین الانس والجنہ متابعت سائمه سیله بولندقلری مسلک باطنی عین حق و صواب بیلمک و معبدات باطنیه یوزندن فوز وسلامت امیدی بسالمک در . چونکه مشرکارک اکثریت توحید باریه عقل ایردبره همش ایدی . . . فصل که ۱۵ نجی مقاهمزده ذکر او ندینی وجهمه اونزک دعوت توحیده قارشی ه اجعل الاہلة الھا واحداً ان هـذا لشیء سحاب» دیبه استغرا ب عظیمه کرفتار او نلری ده بوندن منبع شد.

ایچلرندنہ ابو طالب کبی حقیقت حالی تما اما آکلایوب ده محضا اسلامیک چکدیکی یولدن چمک ، سوکیلی بابسـنک دینی ترکله انتظار عامه ده مظہر تعبیر او لمامق کی اسباب وھیه تأثیریه خسزان ابدی بی اختیار و ترجیح ایدنلر پاک نادردی .

دیکولری معبدات باطنیه فرط اخلاقیه ایجا بجهه پیغمبرلرینه خطاباً «ان نقول الااعتزاك بعض آلهتنا بسوء» دین عاد قومی کی بتلری تحقیر و تزییندن طولانی سلطان آنیا فند من حضرتلرینک بیویک بر عقوبته کرفتار او لمی انتظارند بولنورلدی .

«خزانة الادب» ده تماماً مذکور ومشروح در] رسالتنه افخم اند من حضرتلرینک نزاهتنه ، علوبت شانه داشر خیلی ستایشلرده بولندقدن و «فن مثله في الناس اي مؤمل اذا قاله الحكم عند الفاضل»

«حلیم رشید عادل غیر طائش يوالی الھا ایس عنہ بفافل» «فایدہ رب العباد بنصره واظهر دیناً سنه غیر ناصل» بیتلرینک ده علاوه ایتدکدن صوکره دین مین ایله تشرف دن محرومیتی ایضاً واعتدار مقامنده شویله دیمشدر :

«فوالله لولا ان اجي بسبة تجر على اشياخنا في القبائل» «لکنا اتبعناه على كل حالة من الدھر جداً غير قول التهازل» [«سبة» ضم سین ایله عار ونقیصه دیکدر]

[۲] «امه» دین وملت معناسته در . «علی آثارهم» ماشون علی آثارهم تقدیرنده در . (جلالین)

ذاتاً اونلر فطرة دیندار دکادر . مادی آدمیلر . مؤسس بولنان آینین بتپرسنی اکثریت ایچون کافی کورلکده ایدی . واقعاً عاقل کیمسه لر الھلره «اصنامه» اینانیورلدی . برطر فدن ده اصنامه استهزا ایدیلر ، اونلر شتم و تحقیر و قوع بولوردی . فقط بوکیفت آینین موجودک لغو اولنسی ایچون سبب کافی دکادر .

او تهدنی بری توارث ایدلکده اولان بر آینی لغو ایتمک وقع ملی به وقوم عربک آبا واجداد ایچون پروردہ ایتمکده اولدقلری احترام نا محدوده ناخوش کابوردی . قدم عرب ایچون بوكون بدی عربلر کی دین غیر جالب اعتنا برشی ایدی . دور بتپرسنی شاعرلری دیندن پاک آفر بحث ایدرلر . نغمه نزنده اسماء آلهه دن باشهه مناسک مختلفه ذکر بله مذهب قدیمیلرینه دائر آذ تفصیلات بولنور . اونلر مافوق الطیعتیات ایله انباب ذهن ایمکسزین حیات حاضر ایچون یاشایورلدی و بخصوصه قو ملریشک صادق ترجان حسیانی ایدیلر . »

مقدمه ایضاً او ندینی اوزره بوراده شایان قبول اویان باشایجه بر نقطه وارد ره . او ده شوندن عبارتدر که بعض عقل سلیم اربابی طرفندن بتلر این نامه می و باض افرادک آراده صیراده اونلر شتم و تحقیر ایتمی مشرکین عربک اعتقاد شرکده غایت ضعیف اولمسنی ، مذهبینک چوروک وباطل اولمسنی واقف بولنلرینی ایجاد ایتمز . ذاتا بتپرسنـتلر بتلرینک خالق و رازق او ندینی هیچ بر وقت اعتقاد ایتمش دکلردر . عبادت اصنامک اسباب ترویجی بشقه شیلردن عبارتدر . بناء عایه کندی طرفندن آین اشراکی لغو ایتمک احتمالی اصلاً وارد خاطر او له باز . رسول اکرم افندیز حضرتلرینک ایقاظ و ارشاداری تأثیراتیله ده ترک ایتمک ایسته مهملری ، بتپرسنـتلرک ده قلمق ایچون هر فدا کارلری کوزه آلـدیرلری ، یالـکنـز بـرسـبـدـن نـاشـی دـکـلـ ، بلـکـهـ اـیـکـ سـبـیدـنـ منـبـعـتـ اـولـمـقـدـدـرـ . سبب اول : دوزینک دیدیکی کی او مسلک باطلک آبا واجداد دن توارث و قدم پیدا ایتمش اولمسیدر که دائماً جاهمارک هلا کنی موجب او لان اسباب قویه نک بری بودر ، حق ایله باطنی سـچـمـیـرـکـ تقـایـدـ آبا واتیاع رویـسـایـهـ انـهـماـکـدرـ . مـکـهـ مشـرـکـلـرـ دـهـ بـوـبـادـهـ غـایـتـ مـفـرـطـانـهـ حرـکـتـ اـیدـرـلـدـ . «استعینـبـالـلـهـ» سوره صادک او نلـهـ کـیـ (ـ وـ اـنـطـلـقـ) المـلـأـمـهـ اـنـ اـمـشـواـ وـ اـصـبـرـواـ عـلـىـ آـلـهـتـکـ) قول کـرـیـمـیـ اوـنـلـرـیـ اوـ حـالـلـرـنـ دـنـ طـوـلـاـیـ تـوـبـیـخـ اـیدـیـورـ . یـعنـیـ عـبـادـتـ اـصـنـامـکـ اـطـلـاتـیـ بـیـانـلـهـ اوـنـدـنـ زـجـرـ بـیـورـمـسـنـدـنـ طـوـلـاـیـ حـضـرـتـ رسـولـ اـکـرـمـدـ شـکـایـتـ مـقـصـدـیـلـهـ ابوـ طـالـبـ بـجـلـسـنـدـ اـجـمـاعـ اـیـنـدـکـلـرـیـ زـمانـ اـولـ حـضـرـتـ کـلـهـ توـحـیدـ دـعـوتـ خـصـوـصـنـیـ کـلـ مـتـانـتـهـ تـکـرارـ بـیـورـمـسـیـ اوـزـرـهـ (ـ مـلـاـ) «اشـرافـ قـرـیـشـ» اـتـبـاعـ دـینـ مـحـمـدـیـهـ قـطـعـ منـاسـبـتـهـ عـازـمـ اوـلـهـرـقـ جـمـلـهـ مـسـیـ بـرـدـنـ قـیـامـ اـیـتـدـیـلـ ، یـکـدـیـکـرـلـرـینـهـ خطـابـاـ آـثـارـ اـسـلـافـ اوـزـرـینـهـ مشـیـ وـ حـرـکـتـ ، آـلـهـ کـرـکـ عـبـادـتـ اوـزـرـینـهـ صـبرـ وـ مقـاـمـتـ اـیدـیـکـنـ دـیدـیـلـ . [۱]

[۱] بـیـچـارـهـ ابوـ طـالـبـ دـهـ حقـیـقـیـ کـوـزوـبـ آـکـلـدـیـنـیـ ، اـکـ بـلـیـغـانـهـ سـوـزـلـ اـیـلهـ اـعـتـارـافـدـهـ بـولـنـدـیـنـیـ حـالـدـهـ بوـتـقـلـیدـ آـباـ بـلـاسـنـدـنـ باـشـنـیـ قـوـرـنـارـمـدـیـ . اـکـ مـضـایـقـهـیـ زـمـانـلـرـدـهـ بـرـادـرـ زـادـهـسـنـهـ بـیـوـیـکـ خـدـمـتـلـرـ اـیـتـدـیـلـ ، ضـعـفـایـ مـسـلـمـیـنـ جـمـایـهـ خـصـوـصـنـدـهـ فـدـاـ کـارـاقـ اـیدـرـکـ سـنـهـلـرـجـهـ «ـشـعـبـ» مـعـلـمـدـهـ اوـنـلـرـ اـیـلهـ بـرـلـکـدـهـ مـحـصـورـ قـالـدـیـنـیـ مـعـلـمـدـرـ . بـوـکـلـهـ بـرـاـبـرـ شـرـعـ شـرـیـفـهـ مـتـابـعـ اـیـتـدـیـ ، اـحـکـامـ اـسـلـامـیـهـ رـامـ اوـلـادـیـ . اـیـچـونـ ؟ اـیـشـیـهـ مـحـضـاـ بـدـرـیـ عـبـدـالـطـلـیـ پـاـکـ سـوـدـیـکـیـ جـهـتـلـهـ اوـنـکـ مـسـلـکـنـدـنـ آـیـرـلـنـیـ کـنـدـیـسـنـهـ یـاقـشـادـیرـهـ مـادـیـ ، قـبـائلـ عـربـهـ قـارـشـیـ بـوـنـیـ عـارـ عـظـیـمـ عـدـ اـیـلـدـیـ .

اـنـصـلـ کـهـ مـشـارـالـیـ اـنـقـاقـ بـلـیـغـ اـیـلهـ قـصـادـ مـعـلـمـهـنـکـ کـانـهـ سـنـدـنـ دـهـاـ بـلـیـغـ دـهـاـ پـارـلـاقـ اوـلـانـ قـصـیدـهـ لـامـیـهـ سـنـدـهـ [ـ بـوـقـصـیدـهـ ۴ـ بـیـتـدـنـ عـبـارـتـ اوـلـوبـ

بوایکی دین اراسنده بر فرق مهم کوستیله من، هیچ برسی حالت اصلیّی اوزره محافظه، ایدلرگ، نوع بشر ایچون دین عمومی اوله ماز، مطلوب اولان ترقیات بشریه بی تأمین ایده منزدی. چونکه نصرانیت ده اساساً بني اسرائیل خاص اوله رق تأسیس او نشدر. آناجیل اربعه نك هر بری بر مواعظ و سیر کتابی اولوب احکام معاملات و عباداتی حاوی دکلدر. عیسویلرک ده توارت احکامنه متابعته مأمور اولدقلری انکار قبول ایمین حقائق جمله سند ندر.

چون مقالاتك بریسنده دیدیکمز کی دوزینک خرستیانگه ده اعتقادی اولمادینی بوراده در میان ایست. یکی سوزلرندن وبالخاشه منذر ثالث حکایه سنی درج ایمسنده نهایان اولمقدده در. فقط ماحدلر ایجادنکه کوره هرمذبه سالات کورونه رک کسوده ریا و نفاقه، بورنگکه حائز مهارتدرلر. بناءً علیه دوزی ده بوسوزلری ببروا صرف ایتدکنن صوکرا ایمان و اعتقاد احبابنک آغزینه یائشے بیله جل کلات سردینه شروع ایدیور، دیور که: « بونکله برابر آلتیجی عصر میلادینک بعض شاعرلرنده و سدت خدا به درین برایانک، اعمال و احالاتمک بزی ایچون آندینی مسئولیت خصوصنده زنده دار بر تیغه اثر لری بولور، بولیه دوشوننله « حنیف » تسمیه او نور دی. لکن بونلر بر فرقه تشکیل ایتلر دی، هیچ برباطه ایله یکدیکرینه مربوط دکلر دی وینه حنیف تسمیه اولنان صابی ابراهیمیلر کی برآینی مشترکاری یوق ایدی. بوایکی حنیفلر آراسنده شو خصوصده براک وار ایدی که هر ایکی حنیفلر هم عیسویتی، هم موسویتی رد ایدرک ابراهیمک دینی ایله متین او لیورلر دی او ابراهیمک که اسماعیل معرفتیا، « واسطه سیا » عرقانیک مولی و مکه کعبه سنتک بانیسی ایدی.

حنیفلرک ذکر اولنان ایکی قسمه انقسامی صحیح دکلدر. صابئیلر بر رأیه کوره حضرت ابراهیمک مبعوث اولادینی قومدن عبارت ایسه ده اونلره خنقا اطلاق اولماز. یالکن زی مشارالیه حضرت لریته « ما کان ابراهیم یهودیاً ولا نصرانیاً ولکن کان خنیفا مسـلمـاً » نظم کرمی حکمنجه حنیف اطلاقی جائز در. حتی قبل الاسلام جاجما موجود اولان موحدلر هنیف اطلاق اولنسی ده اونلرک یهودیت و نصرانیت دن تبری ایله عنتماری ایدیکی، کسب وقوف ایتدکلری قدر شریعت ابراهیمیه ایله عامل اولمیونه بنییدر:

[مقاله سالفهه ۱۸۴ صحیفه] (نعمای جسمانیه)، (بشریه) مركوز) اعیانلری سهوا (نعمای ابدیه)، (بشریه ده مذکور) دو شملکه تصحیح اولنور. **منستری اسماعیل حق**

نواحی بیت مقدسه منتشر و مؤید بولدقاری جهتا، او کا دعوته لزوم کورمیوب انجیل شریفه دعوته اکتفا بیور دیلر دی. خلاصه کلام الله انجیق اللهدور. توحید ادیانک صیغه صحیحه سی بوندن عبارتدرکه بو عیسی ده برسولیدر. کون بو حقیقتی اعترافه استعدادلری تکمل ایمین اینای بشر فمان مستقبله بو نقطه ده اجتماع ایده جگلر در.

امیر شهر عبده القادر جزائری « عـ حـ » حضرت لر ایله خیلی زمان محاربه ایدوک اونلرک احوال و افکارینه کسب اطلاع ایتشیدی. بر اثرده شـوـیـلـهـ یـازـمـشـلـرـدـرـ: « اـکـرـ مـسـلـمـانـلـرـ اـیـلـهـ نـصـرـانـیـلـرـ بـکـاـ قـوـلـاـنـ وـیـرـسـهـ لـرـ آـرـالـرـنـدـهـ کـیـ هـرـ اـخـلـاـقـ رـفـعـ اـیـرـدـمـ ،ـ جـلـهـ مـیـ ظـاهـرـاـ وـ باـطـنـاـ اـخـوانـ اوـلـوـرـلـرـ دـیـ .ـ قـدـطـ شـمـدـیـکـیـ حـالـهـ بوـ فـکـرـهـ بـولـنـهـ مـازـلـرـ .ـ چـونـکـهـ عـلـمـ الـهـیـنـهـ مـقـدـرـ اوـلـدـینـیـ وـجـهـهـ نـاسـ اـمـتـ وـاحـدـهـ اوـلـیـهـ جـقـ .ـ بوـ اـخـلـاـقـ زـمـانـ نـزـوـنـدـهـ حـضـرـتـ مـسـيـحـ « عـ مـ » اـزاـلـهـ اـنـدـهـ جـكـ دـرـ »

« نـانـیـاـ :ـ نـهـ خـرـسـتـیـانـلـقـ ،ـ نـهـ دـوـنـهـ مـوـسـوـیـلـکـ قـوـمـ عـرـبـ حـالـهـ ،ـ مـزـاجـ وـاطـوـارـیـهـ مـوـاـقـعـ بـرـدـیـنـ دـکـلـدـیـ .ـ وـانـعـاـ خـرـسـتـیـانـلـقـ جـنـوـبـاـ جـدـشـتـانـ وـشـهـالـاـ سـوـرـیـهـ طـرـیـقـیـلـهـ عـرـبـسـتـانـ کـیـرـمـشـ وـبـعـضـ مـرـتـبـهـ حـسـنـ قـبـولـهـ مـظـهـرـ اـولـشـ اـیدـیـ .ـ فـقـطـ بـوـکـیـفـیـتـ هـاـنـ هـرـ طـرـفـدـهـ بـرـامـ حـقـبـیـ اـولـقـدـنـ رـیـادـهـ بـرـکـیـفـیـتـ ظـاهـرـیـهـ اـیدـیـ .ـ مـعـ هـذـاـ عـرـبـسـتـانـلـکـ صـرـکـزـیـ بـونـدـنـ پـکـ آـذـ مـنـأـرـ اوـلـشـیدـیـ .ـ عـلـیـ الـعـوـمـ اوـزـمـانـیـ خـرـسـتـیـانـلـقـ مـعـجـزـهـ لـرـیـهـ ،ـ اـقـانـیـمـ ئـلـهـ عـقـیدـهـ سـیـلـهـ وـچـارـمـیـخـ کـرـیـلـشـ آـلـمـیـ حـقـنـدـهـ نـقـلـ اـیـلـدـیـکـیـ حـکـلـیـاتـیـهـ ذـکـرـ وـمـسـتـهـزـیـ عـرـبـ اـیـچـونـ پـکـ آـزـ جـالـ نـظرـ اـیدـیـ .ـ »

« ۵۱۳ » تاریخ میلادیسنده « حیره » ملوکنده منذر ثالث نام ذاتی خرستیان اینک ایسته میش اولان پـسـپـوـسـلـهـ بـوـحـقـیـقـتـ پـکـ اـیـ کـوـسـتـلـدـیـ .ـ قـرـالـ پـسـپـوـسـلـرـ دـقـلـهـ دـیـکـلـیـوـرـدـیـ .ـ ضـابـطـلـرـدـنـ بـرـیـیـ کـلـدـیـ ،ـ قـرـالـ کـوـلـاغـهـ بـرـشـیـ سـوـیـلـهـ دـیـ .ـ بـوـسـوـزـکـ تـائـیـلـیـهـ قـرـالـکـ بـرـدـنـ بـرـکـدـرـهـ مـسـتـغـرـقـ اـولـدـینـیـ کـوـرـلـدـیـ .ـ پـسـپـوـسـلـرـ بـاـکـالـ اـحـتـرـامـ بـوـحـالـکـ سـبـبـیـ صـورـدـقـلـرـیـ وـقـتـ .ـ قـرـالـ « هـیـهـاتـ !ـ شـمـدـیـ مـیـکـاـیـلـکـ وـفـاقـ خـبـرـیـ آـلـدـمـ » جـوـانـیـ وـیرـدـیـ .ـ پـسـپـوـسـلـرـ « شـوـکـمـآـبـ !ـ بـوـمـکـنـ دـکـلـ .ـ سـزـیـ آـلـدـاتـیـوـرـلـ .ـ مـلـاـمـکـ لـایـوـتـرـ » دـیدـیـلـرـ اوـوقـ قـرـالـ :ـ « تـعـامـ !ـ یـاـسـنـ بـنـ بـالـدـاتـ الـلـهـاـ اـوـلـدـیـکـنـهـ اـیـشـانـدـرـ مـغـهـ چـالـدـشـ وـرـسـکـزـ » دـیـهـ اوـنـلـرـ اـسـتـقـالـ اـیـتـدـیـ .ـ »

موسیلک عربلری دها زیاده جلب ایدیوردی. ایپراطور « آدریه » علیه واقع قیامک هزینه دن صوکرا بـرـجـوـقـ یـهـودـیـلـرـ عـرـبـسـتـانـهـ مـلـجـاـ بـولـشـلـرـ وـبـوـمـلـکـتـکـ بـرـخـیـلـیـ قـبـائـیـ بـوـنـلـرـ دـینـیـ قـبـولـ اـیـشـلـرـدـیـ .ـ دـینـلـیـنـهـ صـورـتـ صـمـیـمـیـهـ دـهـ مـرـبـوـطـ اـولـانـ مـتـمـلـ کـهـ یـالـکـزـ بـوـنـلـرـ اـیدـیـ .ـ حتـیـ مـوـسـوـیـلـکـ یـمـنـ حـکـوـمـتـنـدـهـ دـینـ وـسـمـیـ اـولـشـدـیـ .ـ فقطـ بـوـنـلـرـ کـافـهـسـنـهـ رـغـمـاـ مـرـبـوـزـ زـمانـهـ عـرـبـلـرـ خـوـشـنـوـدـ اـیدـمـیـورـدـیـ .ـ »

موسیلک انجق بـرـقـومـ مـنـتـخـبـ اـیـچـونـ بـالـلـشـدـرـ .ـ بوـتوـنـ عـالـ اـسـانـیـتـکـ دـینـ مـنـاسـبـیـ اـولـهـ مـازـ .ـ تـاـقـدـسـکـ تـخـرـیـنـدـنـ بـرـیـ اـزـ جـمـلـهـ تـظـلـمـلـرـدـنـ ،ـ تـصـوـفـ آـمـیـزـ اـمـیدـلـرـدـنـ صـرـکـ بـاـلـ دـینـ مـوـسـوـیـ ،ـ قـوـیـ وـتـرـقـیـهـ مـیـالـ بـرـقـوـمـ خـوـشـهـ کـیدـهـ مـزـدـیـ .ـ [۱]

بوراده صـدـدـنـ خـارـجـ کـوـرـوـلـنـ بـعـضـ زـوـائـدـکـ طـیـلـهـ دـوزـینـکـ کـلـامـیـ تـلـخـیـصـ اـولـشـدـرـ .ـ وـاقـعـ اـولـانـ شـوـ اـعـتـرـافـتـهـ قـارـشـیـ بـزـهـ بـرـ دـیـهـ جـلـ قـالـمـیـورـ .ـ طـبـیـعـیـدـرـ کـهـ نـصـرـانـیـتـ دـهـ یـهـودـیـتـ کـیـ زـکـایـ مـجـسـمـ بـولـنـانـ قـوـمـ عـرـبـلـرـ فـطـرـتـیـلـهـ مـتـنـاسـبـ دـکـلـدـیـ حتـیـ خـصـوـصـیـتـ اـعـتـبـارـیـلـهـ دـهـ

[۱] بـورـادـهـ حـقـ وـحـقـیـقـیـ بـیـانـ وـاعـتـرـافـهـ تـعـامـاـ مـوـفـقـ اـولـانـ قـسـیـسـ شـهـیـرـ فـرـانـسـوـیـ « لـواـزـوـنـ » کـ « ۱۸۹۶ » تـارـیـخـ مـیـلـادـیـسـنـدـهـ مـصـرـدـهـ اـیـرـادـ اـیدـوـبـ جـرـیـدـةـ المـؤـيـدـدـهـ نـشـرـ اـولـانـ خـطـبـهـسـنـدـنـ بـرـ پـارـچـهـیـ درـجـ اـیـلـهـ جـلـ بـلـظـارـ دـقـتـ اـیدـیـورـزـ :ـ

« محمد (صلعم) حضرت لری یـالـکـزـ بـنـیـعـربـ اوـلـیـوـبـ وـحدـانـیـتـ الـهـیـهـ نـشـرـیـهـ مـأـمـورـ بـولـانـ کـافـهـ اـنـبـیـانـکـ اـفـضـلـیدـرـ .ـ دـینـ مـوـسـوـیـ دـهـ اـسـاسـیـ وـحدـانـیـتـ اـولـانـ اـدـیـانـدـنـ اـیـسـمـهـ دـهـ بـرـ دـینـ قـوـیـ ،ـ بـنـیـ اـسـرـائـیـلـهـ خـاصـ اـیدـیـ .ـ آـنـکـلـهـ تـعـبـدـ اـنـجـقـ بـیـتـ مـقـدـسـ حـوـالـیـسـنـدـهـ مـمـکـنـ اـیدـیـ .ـ حـضـرـتـ مـحـمـدـ » صـعـ اـیـسـهـ قـاعـدـةـ اـسـاسـیـسـیـ وـحدـانـیـتـ وـبـعـدـنـ عـبـارـتـ بـولـانـ دـینـ مـبـینـیـ اـعـلـانـ ،ـ اـنـحـایـ مـسـکـوـنـهـ دـهـ کـافـهـ بـالـعـوـمـ اـفـرـادـ بـشـرـیـهـیـ نـشـرـ اـیـشـ ،ـ بـوـدـینـکـ غـایـتـیـ ،ـ نـتـایـجـ عـالـیـهـسـنـیـ اـدـرـاـکـ اـیدـلـرـ نـظـرـنـدـهـ اـجـمـالـ وـتـقـصـیـلـیـ اـعـتـبـارـیـلـهـ عـالـ اـسـانـیـتـهـ مـتـعـلـقـ بـرـ عـمـلـ عـظـیـمـ ،ـ تـأـسـیـسـ مـهـمـ اوـلـدـینـیـ وـارـسـتـهـ اـشـتـبـاهـ بـولـنـشـدـرـ .ـ دـیـانتـ مـحـمـدـیـهـ بـعـضـ وـجـوـهـ اـیـلـهـ قـوـیـ عـرـبـهـ وـعـصـرـ سـعـادـهـ خـتـصـ اـوـسـهـ دـهـ بـالـجـمـاـهـ نـوـعـ اـنـسـانـیـهـ لـاـئـقـ دـیـانتـ عـامـهـ خـالـدـهـ اوـلـدـینـیـ قـابـلـ اـنـکـارـدـکـلـدـرـ .ـ »

اما نصارانک « ابنـ اـهـ » وـمـسـلـمـیـنـکـ « رـوـحـ اـهـ » تـسـمـیـهـ اـیـتـکـلـارـیـ مـسـیـحـ « عـ مـ » - کـهـ وـجـهـ لـاـئـقـ اـیـلـهـ تـفـسـیـرـ اـولـنـدـقـدـهـ شـوـ اـیـکـ تعـبـرـکـ معـناـجـهـ اـتـحـادـیـ قـطـعـیـدـرـ - اـنـبـیـاـیـ سـالـفـینـ صـفـنـدـهـ ،ـ وـحدـانـیـتـ نـشـرـهـ وـاسـطـهـ اـولـانـ مـیـانـدـهـ مـعـدـودـ اوـلـهـ مـازـ .ـ چـونـکـهـ مـشـارـالـیـهـ صـرـیـعـ عـذـرـاـدـنـ تـولـدـ اـیـشـ ،ـ چـوـقـ فـرـانـسـ زـمانـ کـچـمـهـ دـنـ - سـمـایـهـ رـفـعـ اـیدـلـشـ دـرـ .ـ آـخـرـ زـمانـهـ نـازـلـ اوـلـهـ رـقـ نوعـ بـیـرـدـنـ اـخـلـاـقـ اـزـالـهـ بـیـورـهـ جـقـدـرـ .ـ بـنـاءـ عـلـیـ ذـلـکـ اـولـ حـضـرـتـ حـقـنـدـهـ مـرـشـدـ اـرـضـ اـطـلاـقـنـدـ زـیـادـهـ هـادـیـ سـمـاوـیـ تـعـبـرـیـ دـهـ طـوـغـرـوـدـرـ .ـ کـنـدـیـلـرـیـ وـحدـانـیـتـ